Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto HE 166/2025 vp.

Ympäristövaliokunta 13.11.2025

Mika Heinonen
Ryhmäpäällikkö, tuottajavastuuvalvonta

Tuottajavastuu edistää kiertotaloutta

TUOTTAJAVASTUU

Valmistajalla, maahantuojalla, etämyyjällä tai pakkaajalla on velvollisuus järjestää tuotteidensa kierrätys ja jätehuolto.

Tuottajalle helpoin tapa hoitaa tuottajavastuu on liittyä tuottajayhteisöön.

Tuottajayhteisö hoitaa yrityksen puolesta sen velvoitteet.

Tuottajavastuun ansiosta raaka-aineet saadaan kiertoon ja kierrättäminen on maksutonta kuluttajalle.

Laitetaan yhdessä materiaalit kiertoon!

tuottajavastuu.fi

Vastuuviranomainen

TUOTTAJAVASTUU

- Pirkanmaan ELY-keskus on tuottajavastuun valtakunnallinen valvontaviranomainen Manner-Suomessa
- Pirkanmaan ELY-keskus tekee kustannusten korvausta koskevan päätöksen. Päätökset tehty vuodelta 2023 ja 2024.
- Tehtävä siirtyy 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolle.
- Esityksen mukaan tuottajien kunnille maksamat korvaukset perustuisivat pääosin kiinteämääräiseen asukaskohtaiseen kustannukseen, kuten nykyisen lain tilapäisen voimaantulosäännöksen aikana.
- Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt loppuvuonna 2024 ympäristöministeriölle aloitteen lainsäädännön muuttamiseksi nyt esitetyllä tavalla. ELY-keskus kiittää asian valmistelusta vastannutta ympäristöministeriötä ja luonnollisesti kannattaa ehdotettua muutosta.

TUOTTAJAVASTUU

Korvausta hakeneiden kuntien osuus kaikista kunnista 2023-2024

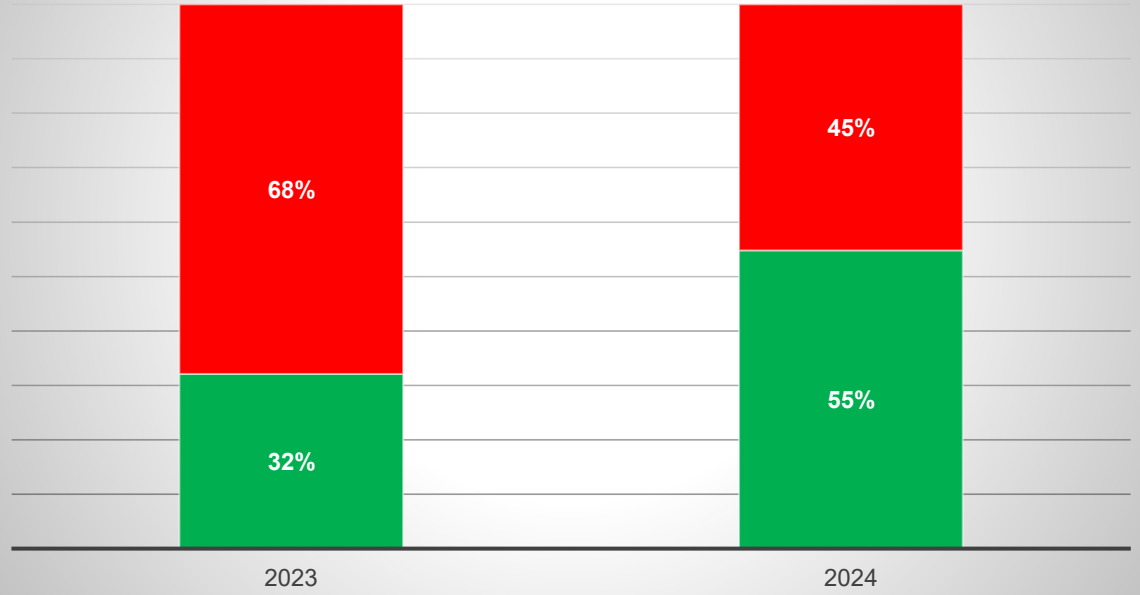

Kuntien määrät	2023	2024
Haki korvausta	94	160 (+70 %)
Ei hakenut	199	132

	Asukasmäärä yhteensä kunnissa, jotka saivat korvausta
2023	3 427 367
2024	4 983 508 (+ 45 %)

Ilmoitetut tiedot vaihtelevat

TUOTTAJAVASTUU

- Korvauspäätöstä koskevan hallinnollisen prosessin yhteydessä ELY-keskus on havainnut, että kuntien ilmoittamat tiedot vaihtelevat hyvin paljon, myös samankaltaisten (koko, sijainti) kuntien välillä.
- Tämä tarkoittaa, että asukaskohtainen kustannus vaihteli myös merkittävästi.
- Syynä tähän saattaa olla esimerkiksi se, että tarvittavien tietojen kerääminen ei ole kunnissa vakiintunutta ja epävarmuustekijöitä on runsaasti laaditusta ohjeistuksesta huolimatta.
- Kuntien 2023 – 2024 ilmoittamat tiedot ja yhteenveto on esitetty seuraavilla dioilla.

TUOTTAJAVASTUU

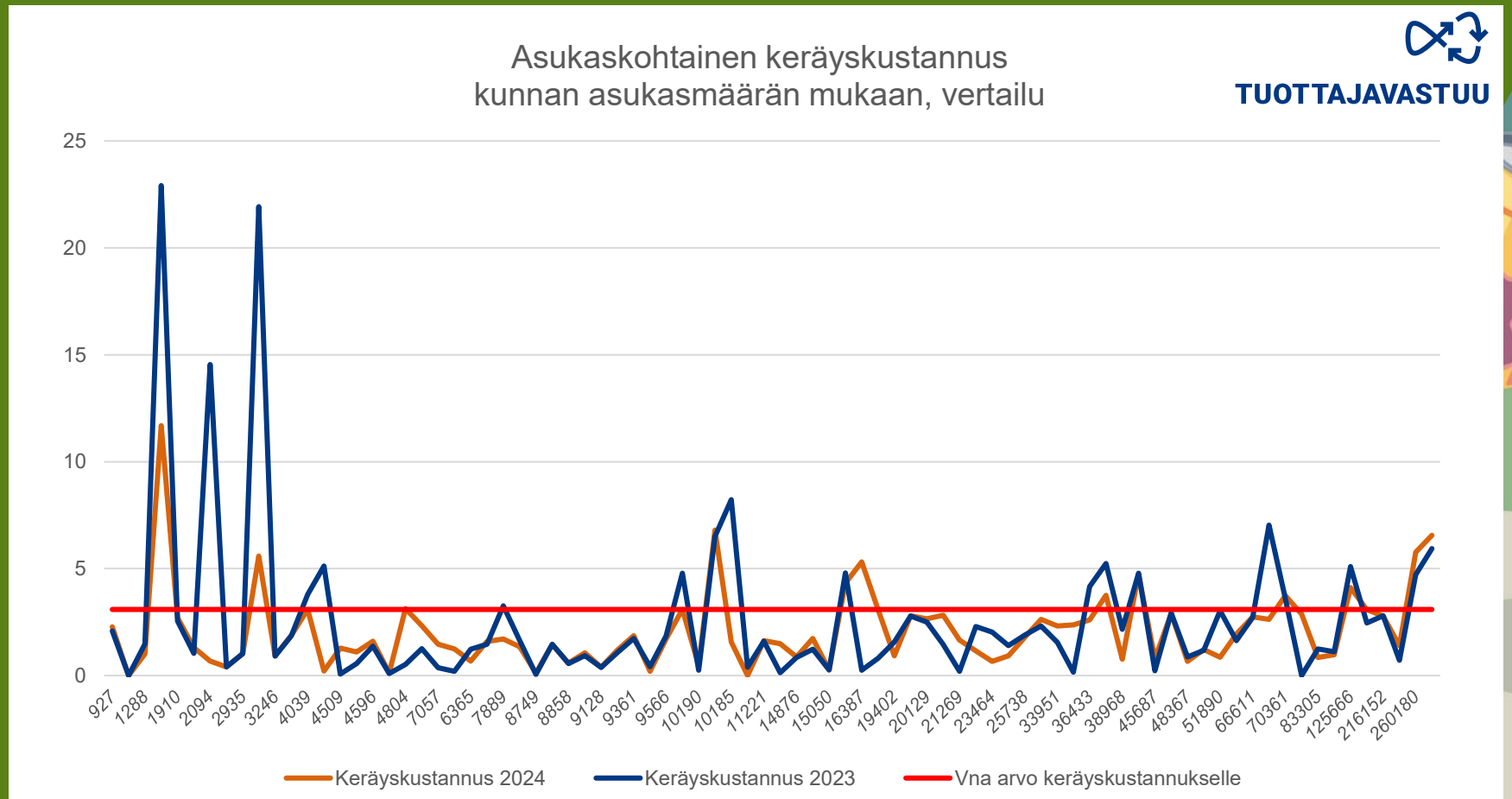

Hakeneiden kuntien ilmoittama asukaskohtainen keräyskustannus vuonna 2023 (sininen) ja vuonna 2024 (oranssi) sekä säädetty kiinteä siivouskustannuksen kustannustaso 2023–2025 (punainen, 3,09 euroa).

Asukasmäärältään pienin kunta on vasemmalla, suurin oikealla.

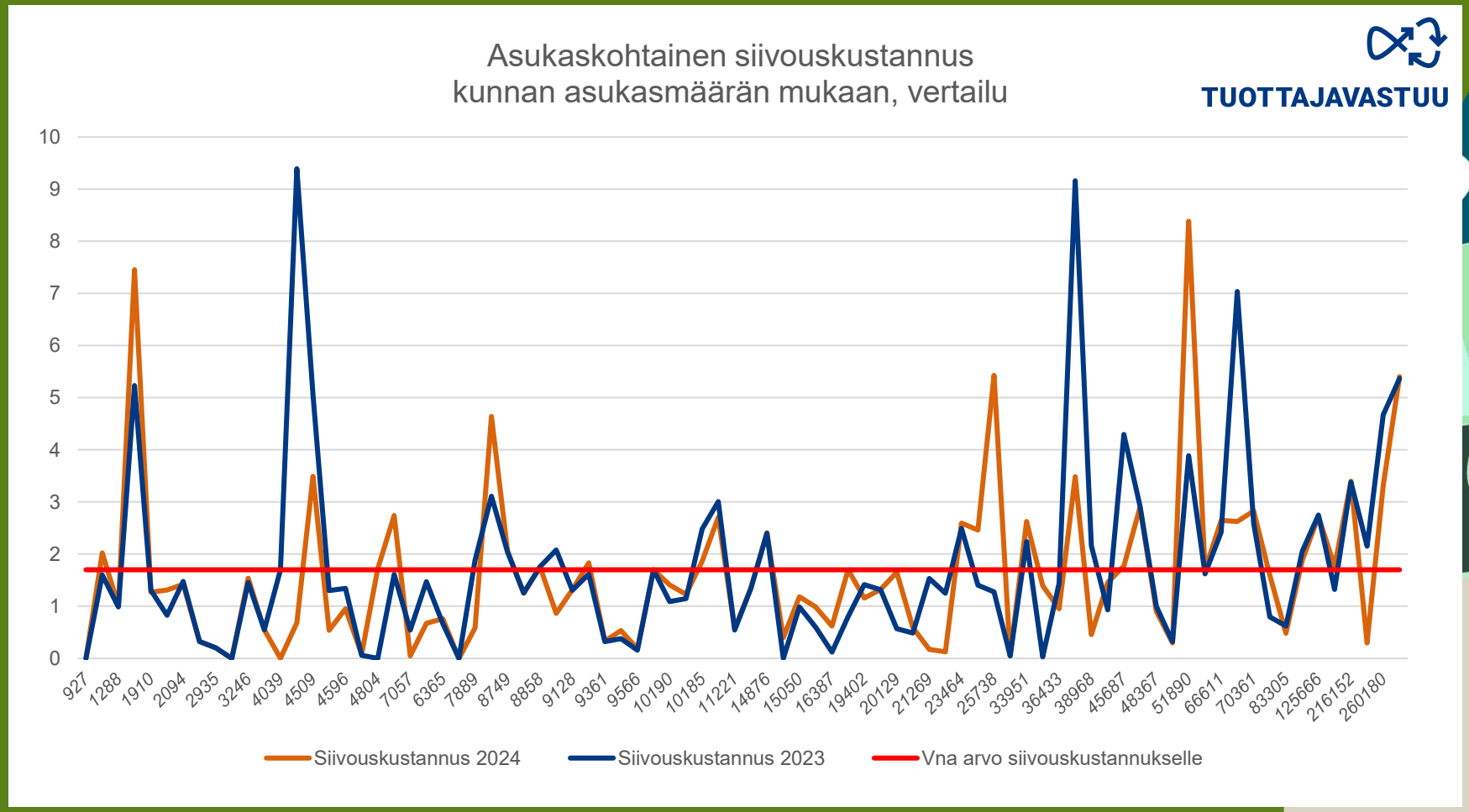

Hakeneiden kuntien ilmoittama asukaskohtainen siivouskustannus vuonna 2023 (sininen) ja vuonna 2024 (oranssi) sekä säädetty kiinteä siivouskustannusten kustannustaso 2023–2025 (punainen, 1,70 euroa).

Asukasmäärältään pienin kunta on vasemmalla, suurin oikealla.

Yhteenveto kuntien ilmoittamista asukaskohtaisista kustannuksista 2023-2024

TUOTTAJAVASTUU

Keräys	Säädetty kustannus-taso	Ilmoitettujen kustannusten keskiarvo	Pienin kustannus	Suurin kustannus
2023	3,09 €	3,09 €	0,06 €	22,91 €
2024		3,02 €	0,11 €	11,68 €

Siivous	Säädetty kustannus-taso	Ilmoitettujen kustannusten keskiarvo	Pienin kustannus	Suurin kustannus
2023	1,70 €	2,87 €	0,03 €	9,39 €
2024		2,17 €	0,05 €	8,39 €

TUOTTAJAVASTUU

ELY-keskuksen arvio

- Nykyisen lain mukainen siirtymäkausi päättyy vuoden 2025 lopussa. Siirtymäkaudella korvaus on perustunut kunnan asukasmäärään ja säädettyyn kustannustasoon.
- Siirtymäkauden päättyminen tarkoittaa, että vuodesta 2026 alkaen jokaisen kunnan korvaus perustuisi sille aiheutuneisiin todellisiin kustannuksiin.
- Kunta joutuisi selvittämään aiheutuneet kustannukset ja ilmoittamaan ne. Tehtävän voidaan olettaa aiheuttavan merkittävää taakkaa kunnille. Manner-Suomessa on 292 kuntaa, hyvin suuri osa varsin pieniä.
- Myös yrityksiä eli tuottajia edustavilla tuottajayhteisöillä olisi tiedossa merkittävä työmäärä niiden arvioidessa erikseen jokaisen kunnan jokaisen kustannuksen hyväksyttävyyttä omalta kannaltaan.
- Päätöksen tekevä ELY-keskus joutuisi päätösharkinnassaan huomioimaan sekä kuntien että tuottajien asiassa esittämät seikat ja arvioimaan hyväksyttävät kustannukset, minkä takia myös päätösprosessi muuttuisi raskaaksi ja pitkäksi.

Keskeiset johtopäätökset

TUOTTAJAVASTUU

1. Pirkanmaan ELY-keskus kannattaa hallituksen esityksen mukaista ehdotusta SUP-tuottajien korvausten määräytymiseksi kunnan asukasluvun mukaisesti vuodesta 2026 alkaen.

2. Ehdotettu sääntely

   - yksinkertaistaisi kaikkien osapuolien hallinnollisia menettelyitä,
   - keventäisi ja yksinkertaistaisi sääntelyä,
   - keventäisi osapuolten hallinnollista taakkaa sekä
   - loisi ennakoitavuutta ja varmuutta korvauksen määrään sekä sen saamiseen ja maksamiseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kiitos paljon.

TUOTTAJAVASTUU

Tilaa tuottajavastuun uutiskirje tästä linkistä:
Tuottajavastuun uutiskirje

tai osoitteesta
www.tuottajavastuu.fi

Mika Heinonen
Ryhmäpäällikkö
0295 036 136
mika.heinonen@ely-keskus.fi

Pirkanmaan ELY-keskus
Jätelain tuottajavastuuvalvonta
www.tuottajavastuu.fi
tuottajavastuu@ely-keskus.fi